

1 Ce înseamnă în termeni practici termenul juridic „răspundere părintească”? Care sunt drepturile și obligațiile titularului răspunderii părintești?

„Răspunderea părintească” cuprinde, printre altele, drepturi și obligații legate de îngrijirea persoanei și bunurilor copilului și include aspecte referitoare la încredințarea copilului, locuința acestuia, legăturile cu copilul și tutela.

Custodia se referă la răspunderea juridică pentru persoana copilului. Persoana care deține custodia asupra copilului are dreptul și obligația de a lua decizii cu privire la aspectele de ordin personal legate de copil, cum ar fi locul unde copilul va locui și școala pe care acesta urmează să o frecventeze. Persoana care deține custodia asupra copilului este responsabilă pentru satisfacerea nevoilor acestuia privind îngrijirea, securitatea și buna educație. De asemenea, persoana care deține custodia asupra copilului este responsabilă pentru asigurarea supravegherii necesare acestuia, ținând cont de vârsta și de dezvoltarea sa, precum și de alte circumstanțe și trebuie să urmărească dacă copilul beneficiază de sprijin și de educație satisfăcătoare. Pe măsură ce copilul crește și se dezvoltă, persoana care deține custodia asupra copilului trebuie să țină din ce în ce mai mult seama de opiniile și dorințele proprii ale copilului.

2 Ca regulă generală, cine are răspundere părintească asupra unui copil?

În mod obișnuit, custodia asupra copilului revine părinților săi sau unuia dintre ei. În cazul în care părinții copilului sunt căsătoriți unul cu celălalt la momentul nașterii acestuia, părinții dețin, în mod automat, custodia comună asupra copilului. Dacă părinții nu se căsătoresc decât mai târziu, aceștia obțin automat custodia comună prin căsătorie. În cazul în care părinții unui copil nu sunt căsătoriți unul cu celălalt la momentul nașterii acestuia, mama este cea care deține custodia asupra copilului. Cu toate acestea, părinții pot obține cu ușurință custodia comună prin intermediul înregistrării. Tatăl poate, de asemenea, să se adreseze instanței pentru a obține custodia comună sau exclusivă asupra copilului.

3 Dacă părinții nu sunt capabili sau nu vor să-și exercite răspunderea părintească asupra copiilor lor, poate fi numită o altă persoană în locul lor ?

În anumite cazuri, custodia asupra unui copil poate fi transmisă de la părinții copilului sau de la unul dintre aceștia la un tutore special desemnat. O transmitere de această natură poate deveni relevantă dacă un părinte este vinovat de abuz sau de neglijență sau nu reușește altfel să îngrijească copilul, astfel încât sănătatea sau dezvoltarea acestuia este supusă în permanență riscurilor. De asemenea, o transmitere poate deveni oportună dacă unul sau ambii părinți sunt împiedicați în permanență să exercite responsabilitățile care decurg din custodia asupra copilului.

4 Dacă părinții divorțează sau se despart, cum se stabilește chestiunea răspunderii părintești pe viitor?

În cazul în care părinții divorțează, custodia comună continuă, fără a fi nevoie ca instanța să ia o decizie cu privire la acest subiect în legătură cu divorțul.

Dacă unul dintre părinți dorește o schimbare privind custodia, acesta trebuie să solicite încetarea custodiei comune.

Dacă unul dintre părinți dorește o schimbare privind custodia, chestiunea custodiei poate fi soluționată în instanță. În cazul în care părinții sunt de acord cu privire la o astfel de modificare, aceștia pot soluționa chestiunea printr-un acord, fără implicarea unei instanțe judecătorești. Un astfel de acord trebuie să fie aprobat de comisia serviciilor sociale (*socialnämnd*) pentru a fi valabil. Același lucru este valabil, de asemenea, pentru întrebări precum cu care dintre părinți ar trebui să locuiască copilul și cum ar trebui să fie organizat contactul cu celălalt părinte.

5 Dacă părinții încheie un acord privind răspunderea părintească, ce formalități trebuie respectate pentru a face ca acordul să fie executoriu?

Acordul trebuie să fie încheiat în scris și să fie semnat de ambii părinți. În plus, acesta trebuie să fie aprobat de comisia serviciilor sociale din localitatea în care copilul este înregistrat.

6 Dacă părinții nu pot ajunge la un acord privind chestiunea răspunderii părintești, care sunt căile alternative de rezolvare a conflictului fără prezentarea în instanță?

Municipalitatea are obligația, prin intermediul comisiei serviciilor sociale, să le ofere părinților mediere profesională, cu scopul ajungerii la un acord în materie de custodie, reședință și contact cu copilul. Medierea este voluntară. Este necesar, prin urmare, ca ambii părinți să solicite medierea. În cazul în care părinții pot conveni cu privire la chestiuni referitoare la custodie, reședință și contactul cu copilul, aceștia ar putea semna un acord care, odată ce este aprobat de comisia serviciilor sociale, va avea aceleași efecte ca o hotărâre judecătorească.

Dacă părinții se adresează instanței, aceasta poate să îi îndrume către comisia serviciilor sociale pentru mediere, în cazul în care o asemenea mediere nu a avut loc anterior și instanța consideră că există condiții pentru a ajunge la soluții de comun acord. În cazul în care părinții au recurs la mediere, dar nu au ajuns la un acord, instanța poate, în schimb, să numească o persoană care să medieze între părinți. Instanța are îndatorirea generală de a urmări să se ajungă la soluții convenite în cauzele privind custodia, reședința și contactul cu copilul.

7 Dacă părinții se prezintă în instanță, asupra căror chestiuni legate de copil poate judecătorul să decidă?

Instanța poate decide cu privire la

custodie (exclusivă sau comună),

reședința copilului (cu care dintre părinți ar trebui să locuiască copilul sau dacă acesta ar trebui să locuiască cu fiecare părinte, în mod alternativ), și

contact (dreptul copilului de a avea contact cu părintele cu care nu locuiește).

8 Dacă instanța hotărăște că un părinte va avea custodia exclusivă a unui copil, aceasta înseamnă că el sau ea poate decide asupra tuturor chestiunilor legate de copil fără îl consulte pe celălalt părinte în prealabil?

Părintele care deține custodia exclusivă asupra copilului are dreptul de a lua singur decizii în ceea ce privește chestiunile personale referitoare la copil.

Persoana care deține custodia nu are obligația să consulte celălalt părinte sau să obțină aprobarea acestuia cu privire la astfel de chestiuni. Cu toate acestea, copilul are dreptul de a avea contact cu celălalt părinte, iar persoana care deține custodia are obligația să asigure acest drept. De asemenea, persoana care deține custodia are obligația de a pune la dispoziția celuilalt părinte informații pentru a înlesni contactul acestuia cu copilul.

9 Dacă instanța hotărăște că părinții vor avea custodia comună a unui copil, ce înseamnă aceasta în practică?

Custodia comună înseamnă că părinții trebuie să ia împreună decizii cu privire la chestiunile de ordin personal privind copilul. Punctul de plecare constă în faptul că părinții trebuie să convină asupra tuturor chestiunilor legate de copil. Cu toate acestea, dezacordul privind aspecte legate de contactul cu copilul și de reședința acestuia poate fi soluționat de instanță (a se vedea mai sus).

10 Cărei instanțe sau autorități ar trebui să mă adresez dacă vreau să depun o cerere privind răspunderea părintească? Ce formalități trebuie respectate și ce acte trebuie să atașez la cererea mea?

În chestiunile care țin de custodie, reședință sau contactul cu copilul, un părinte poate introduce o acțiune la instanța districtuală (*tingsrätt*) de la domiciliul copilului. În cazul în care nu există instanțe districtuale competente, are competență instanța districtuală din Stockholm (*Stockholms tingsrätt*). Chestiunile referitoare la custodie, reședință și contactul cu copilul, pot fi soluționate, de asemenea, în cursul procedurilor de divorț.

O cerere de chemare în judecată trebuie să fie înaintată în formă scrisă și semnată personal de reclamant sau de reprezentantul acestuia. Cererea trebuie să conțină informații despre pări, o pretenție anume (și anume, chestiunea asupra căreia instanța este chemată să decidă), informații cu privire la contextul pretenției, la elementele de probă invocate și la ce se intenționează să dovedească fiecare element de probă, precum și informații cu privire la circumstanțele care au condus la conferirea de competență instanței. Dovezile scrise invocate ar trebui depuse împreună cu cererea.

11 Ce procedură se aplică în aceste cazuri? Este disponibilă o procedură de urgență?

Chestiunile referitoare la custodie, reședință și contactul cu copilul sunt nediscreționare.

În general, chestiunile referitoare la custodie, reședință și contactul cu copilul trebuie să fie examinate cu promptitudine. Instanța poate adopta o decizie provizorie referitoare la custodie, la reședință sau la contactul cu copilul. O decizie provizorie poate viza, de exemplu, locul unde copilul va locui cât timp litigiul este pendinte și se poate aplica până când acest aspect va fi stabilit printr-o hotărâre care a dobândit forță juridică.

Deși nu există o procedură formală specială care să urgenteze examinarea aspectelor referitoare la custodie, reședință și contactul cu copilul, se face o evaluare, în fiecare caz, a caracterului urgent al chestiunii.

12 Pot obține asistență juridică pentru a acoperi costurile procedurii?

În cauzele referitoare la custodie, reședință și contactul cu copilul, regula generală este că fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată.

Asistența juridică poate fi acordată dacă sunt îndeplinite condițiile relevante.

13 Este posibilă atacarea unei hotărâri privind răspunderea părintească?

O hotărâre sau o decizie referitoare la custodie, reședință sau contactul cu copilul a instanței districtuale poate fi atacată la curtea de apel (*hovrätt*). Cu toate acestea, pentru ca o astfel de cale de atac să poată fi analizată de curtea de apel, este necesar, în primul rând, să fie acordată permisiunea de a formula o cale de atac.

O hotărâre judecătorească sau o decizie a curții de apel poate fi atacată la Curtea Supremă (*Högsta domstolen*). Pentru ca o astfel de cale de atac să fie examinată de Curtea Supremă, este necesară obținerea permisiunii de a formula o cale de atac.

14 În anumite cazuri, poate fi necesară adresarea către o instanță sau către o altă autoritate pentru a face executorie o hotărâre privind răspunderea părintească. Care procedură se aplică în asemenea cazuri?

Este posibil să se execute hotărârile, deciziile sau acordurile referitoare la custodie, reședință sau contactul cu copilul. Executarea se solicită instanței districtuale de la domiciliul copilului. În cazul în care nu există instanțe competente, instanța districtuală din Stockholm examinează aspectele privitoare la executare.

Instanța districtuală poate decide cu privire la diverse măsuri. În primul rând, instanța va urmări, de regulă, ca predarea copilului să se realizeze în mod voluntar. Dacă acest lucru nu este posibil, instanța poate decide, în cele din urmă, cu privire la o amendă condiționată sau la recuperarea copilului.

Impunerea unei amenzi condiționate înseamnă că persoana care are grijă de copil este amenințată cu plata unei sume considerabile de bani în cazul în care nu predă copilul. Recuperarea copilului este o măsură foarte neobișnuită, care este luată numai în cazul în care nu este posibil ca situația să fie soluționată în orice alt mod și în scopul de a împiedica copilul să sufere vătămări grave. Aceasta implică recuperarea de către poliție a copilului și predarea acestuia persoanei căreia îi este încredințat.

15 Ce ar trebui să fac pentru ca o hotărâre în materia răspunderii părintești pronunțată de o instanță dintr-un alt stat membru să fie recunoscută și executată în acest stat membru?

În anumite cazuri, se aplică Regulamentul Bruxelles II. În Suedia, cererile de încuviințare a executării sunt înaintate Curții de Apel Svea (*Svea hovrätt*).

În alte cazuri, pentru țările care au semnat Convenția europeană din 1980 și Convenția de la Haga din 1996, se aplică convențiile respective. În temeiul Convenției europene din 1980, cererile de încuviințare a executării sunt înaintate instanței districtuale de la domiciliul copilului. În conformitate cu Convenția de la Haga din 1996, cererile de încuviințare a executării sunt înaintate Curții de Apel Svea.

16 Ce instanță din acest stat membru trebuie să sesizez pentru a mă opune recunoașterii unei hotărâri în materia răspunderii părintești pronunțate de o instanță dintr-un alt stat membru? Ce procedură se aplică în acest caz?

Dispozițiile care reglementează aceste aspecte se regăsesc în Regulamentul Bruxelles II.

O obiecție susținând că hotărârea nu este aplicabilă sau executorie poate fi formulată, de asemenea, în cazurile în care se pune această problemă.

17 Ce legislație se aplică în acțiunile privind răspunderea părintești în cazul în care copilul sau părțile nu locuiesc în acest stat membru sau au cetățenii diferite?

În principiu, se aplică legislația țării în care copilul își are domiciliul.

Această pagină face parte din portalul [Europa ta](#).

Ne-am bucura să primim [feedbackul](#) dumneavoastră cu privire la utilitatea informațiilor furnizate.

This webpage is part of an EU quality network

Ultima actualizare: 16/12/2020

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.